

Monumentnummer*: 516539

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82714/177

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zurich Súdwest-Fryslân Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Witmarsum D 747

Omschrijving**

Inleiding

De N.H. KERK te Zurich is in 1864 in Ambachtelijk-Traditionele stijl gebouwd. In 1913 is de oude toren onder zadeldak vervangen door de huidige toren, toen is ook de bestaande kerk van buiten gerestaureerd. De toren en restauratie zijn vermoedelijk uitgevoerd door de gemeentearchitect van Wonseradeel, L. Reitsma. De kerktoren is in 1996 gerestaureerd, het interieur van de toren is hierbij gedeeltelijk aangepast.

De kerk, met de toren aan de westzijde, ligt op een terp centraal in het dorp waarbij het afgebakende terrein grenst aan de dijkvaart. Vanuit de Kerkstraat wordt uitgekeken op de noord- en oostzijde van de kerk.

Omschrijving

De kerk is éénbeukig, met een vierkante toren met achtkantige open klokkenkamer met naaldspits en is opgetrokken in donkerrode baksteen onder een samengesteld, met leien gedekt, kruisdak.

De kerk omvat vijf traveeën met gemetselde steunberen. De eerste travee aan de westzijde heeft aan beide zijden een uitspringende entree met houten dubbele deuren; verder per travee één rondboogvenster met glas-in-lood-inzet waarbij de vier vensters aan de noordzijde blind zijn. Twee gelijke glas-in-lood-vensters en een blind venster bij de abside. De aanzetstenen, sluitstenen en afzaten zijn van natuursteen. De dakgoot, ondersteund met hardstenen korbelen, is bekleed met leien. Aan de noord- en oostzijde van de abside respectievelijk drie en één dakkapel onder zadeldak met makelaar. Op de nokpunt van de abside een windvaan.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de toren een entree als aan de noord- en zuidzijde met aan weerszijden drie kleine rondboogvensters; voorts in de west-, noord- en zuidzijde een boogvenster met deelzuiltje; daarboven een rond uurwerk; aan de oostzijde twee rondboogvensters boven het dak; een gemetselde balustrade onder keperfries; achtkantige gemetselde open klokkenkamer met naaldspits.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in de zuidelijke entree een tegelvloer met zwart/rood/geel patroon, in de wand een gedenksteen ter gelegenheid van de bouw van de toren en de restauratie van de kerk; in de noordelijke entree een kolenhok; de westelijke entree is gemoderniseerd; de vloer van de kerk is van hout; ter plaatse van iedere travee zit een trek balk, behalve voor het orgel, hier zit een trekstang; het korbeel rust op een gepleisterde pilaster met composiet kapiteel en cannellures; het een-klaviersorgel (mechanisch) is in 1901 gebouwd door de Fa. Bakker en Timmenga uit Leeuwarden. Het staat op een houten balkon met dichte balustrade, ondersteund door twee gietijzeren compositie kolommen; langs de wanden een houten lambrisering met lijst; de blinde wand van de noordzijde is gedecoreerd met een gestucte archivolt met centraal een rozet; langs de wanden een sierlijke plafondlijst. De houten preekstoel en de nog aanwezige kerkbanken zijn origineel.

Waardering

De N.H. Kerk te Zurich is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- vanwege haar betekenis voor het aanzien van het dorp;
- vanwege de algehele architectonische gaafheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk